

NIEUW BEGELEIDINGSPROGRAMMA

NAZORG DEKOLONISATIEONDERZOEK

Het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (KITLV), het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) en het Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies (NIOD) maken op 17 februari 2022 de resultaten bekend van hun dekolonisatieonderzoek, officieel genaamd 'Onafhankelijkheid, dekolonisatie, geweld en oorlog in Indonesië, 1945-1950'. Stichting Pelita, ARQ Kenniscentrum Oorlog, Vervolging en Geweld en het Nederlands Veteraneninstituut verwachten dat de uitkomsten veel los kunnen maken bij betrokkenen, hun naasten en nazaten. Daarom starten deze organisaties vanaf januari met een speciaal begeleidingsprogramma, mogelijk gemaakt door de ministeries van VWS, Buitenlandse Zaken en Defensie.

In december 2016 besloot de Nederlandse regering een onderzoek te financieren naar de aard, omvang, oorzaken en impact van het Nederlandse geweld tijdens de oorlog in Indonesië. Vanaf de start in september 2017 tot de dag van vandaag kan het onderzoek rekenen op bijval, maar zeker ook op kritiek. Zo zou volgens sommige critici het onderzoek zich te eenzijdig richten op het Nederlandse geweld en blijft het Indonesische geweld tijdens de Bersiap onderbelicht. Andere critici zijn bang dat er te weinig aandacht is voor de geschiedenis van onderdrukking in de periode vóór de Japanse bezetting.

Ook binnen de Indische en Molukse gemeenschap zijn veel vragen over het onderzoek. Zo zijn er mensen die bijvoorbeeld dienden in het KNIL of zijn uitgezonden vanuit Nederland tijdens de onafhankelijkheidsoorlog, bang voor een ongenue-

anceerd oordeel over hun rol ('we worden weggezet als oorlogsmisdadigers').

Rocky Tuhuteru, directeur Stichting Pelita: 'Ik heb gemerkt dat dit onderzoek leeft onder veel Indische en Molukse Nederlanders. We kijken allemaal uit naar de resultaten, maar daar hoor ik ook zorgen over. Wat betekent dit straks voor ons? Ik wil daar met Pelita bij stilstaan en daarbij samenwerken met andere partijen.'

Annelieke Drogendijk, directeur van ARQ Kenniscentrum Oorlog, Vervolging en Geweld: 'Wij realiseren ons dat het onderzoek veel kan losmaken bij betrokkenen en hun omgeving. Het is belangrijk om daar oog voor te hebben. Er kan een kloof ervaren worden tussen de resultaten van het onderzoek en persoonlijke ervaringen van betrokkenen. Des te belangrijker is het om daarover het gesprek aan te gaan.'

Begeleidingsprogramma

Daarom hebben Stichting Pelita, ARQ Kenniscentrum Oorlog, Vervolging en Geweld en het Nederlands Veteraneninstituut een programma 'Begeleiding psychosociale impact dekolonisatieonderzoek' ontwikkeld. Het is bedoeld voor betrokkenen uit de Indische en Molukse gemeenschap in Nederland en veteranen die in het voormalige Nederlands-Indië hebben gevochten, inclusief hun naasten en nazaten.

Informatiebijeenkomst voor publicatie

Voordat de resultaten in februari bekend worden gemaakt wordt er een informatiebijeenkomst georganiseerd. Vanwege de coronamaatregelen zal dit vermoedelijk online plaatsvinden. Daar zullen onderzoekers uitleg geven over de totstandkoming van het onderzoeksprogramma, het doel van het onderzoek en de wijze waarop het is uitgevoerd.

Regionale bijeenkomsten

Na de publicatie worden overal in het

land regionale bijeenkomsten georganiseerd. Dit zijn kleinere gespreksgroepen, waarin ruimte is voor individuele aandacht en waar betrokkenen zich gehoord en gesteund voelen en herkenning bij elkaar kunnen vinden. De onderzoekers zullen uitleg geven over de bevindingen van het onderzoek. De aanwezige medewerkers en maatschappelijk werkers van Stichting Pelita, ARQ Kenniscentrum Oorlog, Vervolging en Geweld en het Nederlands Veteraneninstituut zullen de deelnemers begeleiden bij meer persoonlijke vragen en emoties.

Contactpunt

Impact Dekolonisatieonderzoek

Om zoveel mogelijk mensen van dienst te kunnen zijn wordt er ook een speciaal contactpunt ingericht waar u naartoe kunt bellen met vragen en als u sterke emoties ondervindt met betrekking tot het onderzoek. Indien nodig zullen medewerkers van het contactpunt doorverwijzen naar specialistische ondersteuning voor psychische klachten.

Samenwerking met ARQ en Nederlands Veteraneninstituut

Het ARQ Kenniscentrum Oorlog, Vervolging en Geweld heeft in de afgelopen decennia veel kennis opgedaan over de psychosociale impact van de Tweede Wereldoorlog en de directe nasleep daarvan. Ook heeft het kenniscentrum veel ervaring in het onderhouden van contacten met de diverse groepen getroffen van de Tweede Wereldoorlog.

De medewerkers van het Nederlands Veteraneninstituut zetten zich dagelijks in voor veteranen en oorlogsgetroffenen. Naast hulp- en dienstverlening aan veteranen en diensslachtoffers, bieden ze ook psychosociale hulpverlening, begeleiding en training aan andere (ex-)geüniformeerden en hun thuisfront. Verder is er een speciaal team voor oorlogs- en geweldsgetroffenen van de Tweede Wereldoorlog.

De definitieve programmering en bereikbaarheid van het contactpunt zullen we te zijner tijd bekend maken via onze website.